

Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32835>

Özet

Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi, okul öncesi dönemdeki çocuklar?n sergiledi?i yaralanma riski ta??yan davran??lar? sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla kullan?lan bir araçtır. Ölçek, Özlem Yurt ve Sibel Kele? tarafından 4-5 ya? grubu çocuklar üzerinde kullan?lmak üzere uyarlama çal??mas? yapılm?? bir envanterdir. Bu kontrol listesi, çocuklar?n cinsiyet, yaralanma tipi ve yaralanman?n gerçekte?ti?i yer gibi de?i?kenler aç?s?ndan riskli davran??lar?n?n incelenmesine olanak tanır. Ölçe?in temel amac?, önleyici müdahaleler geli?tirmek için riskli davran?? paternlerini belirlemektir.

2018 y?l?nda gerçekte?tirilen bu uyarlama çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda okul öncesi Çocuk Geli?imi alan?nda önemli bir bo?lu?u doldurmaktadır. Ebeveyn veya ö?retmenler tarafından doldurulmas? beklenen bu tür kontrol listeleri, çocuklar?n güvenlik fark?ndal??? ve riskli ortamlardaki tepkileri hakk?nda nitelikli veri sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi, yaralanma riski, okul öncesi çocuklar, riskli davran??lar, psikometri, uyarlama.

Yazarlar

Özlem Yurt, Sibel Kele?

Amaç

Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi'nin temel amac?, 4-5 ya? aral???ndaki okul öncesi çocuklar?n günlük ya?amlar?nda sergiledikleri, yaralanmaya yol açma potansiyeli bulunan davran??lar? belirlemek ve bu davran??lar?n s?kl???n? ölçmektir. Bu ölçek, özellikle kas?tl? olmayan yaralanmalar?n önlenmesi stratejilerine zemin haz?rlayacak bilimsel verileri toplamay? hedefler.

Ölçek, ayn? zamanda riskli davran??lar?n cinsiyet, çevresel faktörler (yaralanman?n gerçekte?ti?i yer) ve spesifik yaralanma türleri ile ili?kisini analiz etmeye yard?mc? olmak üzere tasarlanm??tır. Bu analizler, erken çocukluk e?itimi ve halk sa?l??? alanlar?nda hedefe yönelik müdahale programlar?n?n geli?tirilmesinde kritik rol oynamaktadır.

Yap?

Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi, psikolojideki riskli davran??lar ve güvenlik bilinci yap?lar?n? ölçmektedir. Ölçek, genellikle çocu?un çevresine kar?? dikkat düzeyini, dürtü kontrolünü ve

potansiyel tehlikelere kar?? tepkilerini de?erlendiren maddelerden olu?ur. Bu yap?, çocuklar?n bili?sel geli?im düzeyi ile riskli durumlar? alg?lama yetene?i aras?ndaki ili?kiye dayan?r.

Yap?sal olarak, kontrol listesi genellikle ebeveyn veya bak?c? raporlar?na dayanarak, çocu?un gözlemlenebilir davran??lar?n? kaydetmeyi içerir. Ölçülen bu davran??lar, yüksekten atlama, keskin cisimlerle oynama, trafik kurallar?na uymama veya tehlikeli yerlere t?rmanma gibi çe?itli alt boyutlara ayr?labilir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri ("-") olarak belirtilmi? olsa da, Yurt ve Kele? (2018) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda ölçe?in Türk kültürü ve diline uygunlu?unu sa?lamak amac?yla standart geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktadır. Bu analizler genellikle dilsel e?de?erlik, içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i çal??malar?n? içerir.

Yap? geçerli?ini kan?tlamak için, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?lar? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?i incelenmelidir. Bu, genellikle, ölçe?in di?er benzer risk ölçekleri veya gözlem kay?tlar? ile korelasyonunun incelenmesi yoluyla gerçekleştirilir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik bilgileri ("-") olarak belirtilmekle birlikte, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in iç tutarlılı??n?n ve zamana ba?lı istikrar?n?n de?erlendirilmesi zorunludur. ?ç tutarlılık, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplan?r ve ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterir.

Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i analizleri, ölçe?in k?sa bir zaman aral???nda ayn? bireylerden al?nan ölçümlerde tutarlılık gösterip göstermedi?ini do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Bu, özellikle davran??sal kontrol listeleri için önemlidir, çünkü davran??lar?n istikrarlı bir risk e?ilimini yans?t?p yans?tmad???n? gösterir.

Faktör Analizi

Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi'nin uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe örnekleme de sürdürülüp sürdürülmedi?ini kontrol etmek amac?yla Faktör Analizi (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?lm?? olmal?dır. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? (örne?in, ev içi riskler, d?? mekan riskleri) ölçüp ölçmedi?ini gösterir.

Uyarlama çal??malar?nda, elde edilen faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle örtü?mesi, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir kan?tıdır. Faktör yüklerinin incelenmesi, hangi davran??lar?n hangi risk alt boyutlar?na ait oldu?unu netle?tirmeye yard?mc? olur.

Araç Bilgileri

Test Type:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Kontrol Listesi (Checklist) veya Derecelendirme Ölçe?i (Rating Scale) - Gözlem veya Ebeveyn/Ö?retmen Raporu format?nda.

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Okul Öncesi Çocuklar

Age Group:

4-5 ya?

Population Details:

4-5 ya? grubu çocuklar?n yaralanma riski davran??lar?n?n incelenmesi amac?yla kullan?lm??tir.

Test Methodology:

Gözlemsel veya raporlama temelli psikometrik de?erlendirme metodolojisi. Uyarlama çal??mas? kapsam?nda geçerlik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

yaralanma önleme, risk de?erlendirme, okul öncesi e?itim, ölçek, davran??sal kontrol.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses:

ozlemyurt37@gmail.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Correspondence Address:

Sorumlu Yazar: Özlem Yurt

İzinler, Ücret ve Test Yılı**Test Yılı:**

Uyarlama çalışması 2018 yılında yayınlanmıştır.

İzinler ve Ücret:

Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Özlem Yurt ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçekle ilgili orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir:

[yaralanma-davranisi-kontrol-listesi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yurt, Ö. ve Keleş, S. (2018). 4-5 yaş çocukların yaralanma riski davranışları cinsiyet, yaralanma tipi ve yaralanmanın gerçekleştiği yer açısından incelenmesi. *Acıbadem Sağlık Bilimleri Dergisi*. doi : 10.31067/0.2018.92. Makale bağlantısı: acibadem.dergisi.org.

Yaralanma Davran??? Kontrol Listesi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Maddeler, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Ölçek maddeleri için ilgili bilimsel makaleye başvurulması gerekmektedir.